

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ORTAÖĞRETİM
MÜFREDATINDAKİ HEDEF DAVRANIŞLARA YÖNELİK
YETERLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Duygu Eylül Özişler

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

AĞUSTOS, 2018

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezdten fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Duygu Eylül
Soyadı : Özişler
Bölümü : Müzik Eğitimi Bilim Dalı
İmza :
Teslim Tarihi : /07/2018

TEZİN

Türkçe Adı : Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim Müfredatındaki
Hedef Davranışlara Yönelik Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri

İngilizce Adı : Music Teacher Candidate Opinions Regarding Eligibility for Target
Behaviour in High School Music Curriculum

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirlediğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Duygu Eylül Özişler

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Duygu Eylül Özişler tarafından hazırlanan “Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim Müfredatındaki Hedef Davranışlara Yönelik Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

.....

Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN

Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

.....

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Kağan YÜKSEL

Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

.....

Tez Savunma Tarihi : 14/08/2018

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Öncelikle tez konumu seçerken isteklerimi göz önünde bulundurup bana yardımcı olan tez danışmanım Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN'a ve sevgili öğretmenim Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN'e teşekkürlerimi sunarım. Aynı zamanda tüm eğitim hayatım boyunca benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen ve her zaman yanımda olan sevgili ailem annem Seçil VURAL ve babam İbrahim ÖZİŞLER'e teşekkürlerimi bir borç bilirim.

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ORTAÖĞRETİM
MÜFREDATINDAKİ HEDEF DAVRANIŞLARA YÖNELİK
YETERLİLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Duygu Eylül Özişler
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ağustos 2018**

ÖZ

Bu çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının ortaöğretim müfredatındaki müzik dersi hedef davranışlara yönelik yeterliliklerine ilişkin görüşleri alınarak son sınıf öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda müzik öğretmenliği mesleğine hazır olup olmadıkları ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 öğretim yılı Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında eğitim gören, öğretmenlik uygulamasına çıkmış toplam 48 müzik öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Çalışma, ortaöğretim 5,6,7 ve 8. Sınıf müzik öğretim programı hedef davranışları ile sınırlıdır. Araştırma genel tarama modelinde olup, betimsel bir çalışmadır. Çalışmada müzik öğretmeni adaylarının öğretim programına yönelik yeterliliklerine ilişkin görüşlerin tespiti için araştırmacının hazırladığı üçlü Likert ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilerin yeterlilik ve eksiklerin tespit edilmesi, müzik öğretmeni adaylarının mesleğe hazır olmaları ve bu konuda alınacak tedbirlerin belirlenmesi açısından önemli görülmektedir. Araştırmanın sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının; %50'sinin "Ergenlik dönemi ses değişimleri", %48'inin "kanon ezgileri", %46'sının "Gerekli marş repertuarı", %41'inin Atatürk'ün Türk Müziği'ne ilişkin düşünceleri" konularında yetersiz oldukları, müzik öğretmeni adaylarının genel olarak 5. Sınıf konularında daha yeterli oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Hedef davranış, müzik eğitimi, müzik öğretmenliği, müzik öğretmen adayı, orta öğretim, öğretim programı

Sayfa Adedi : 66

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

**MUSIC TEACHER CANDIDATE VIEWS REGARDING THEIR SELF
PROFICIENCY FOR TARGET BEHAVIOUR IN HIGH SCHOOL
MUSIC CURRICULUM
(Master Thesis)**

Duygu Eylül Özişler

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

August 2018

ABSTRACT

In this study, the music teacher candidates last year of secondary school students on their opinions of their competence in the music curriculum for the target behaviour is intended to determine whether they are ready for the music teaching profession. Working group of the 2017-2018 academic year of study at Gazi University Faculty of Education Fine Arts Education Department a total of 48 music teacher studying Music Education Department in the form of the candidate. The study is limited to the target behaviours of the 5th, 6th, 7th and 8th grade music curriculum in secondary education. The research based on survey method is a descriptive study. In the study, the triple Likert scale prepared by the researcher was used to determine opinions about the qualifications of the music teacher candidates for the curriculum. Identification of students' competencies and incomplete, music teacher candidates to be ready for occupation and is considered important in terms of determining the measures to be taken in this regard. As a result of the research, music teacher candidates; 50% of "Adolescent voice mutation", 48% "canon tunes", 46% of the "Required march repertoire", 41% thought of Atatürk on Turkish music, the candidates were generally more successful in the 5th grade subjects.

Key Words : Curriculum, goal behavior music education, music teacher, music teacher candidate, secondary education,

Page Number : 66

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ	xi
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Alt Problemler	3
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Sayıtlar	4
1.6. Sınırlılıklar.....	4
1.7. Tanımlar.....	4
BÖLÜM II.....	5
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. Müzik Eğitimi	5

2.2. Müzik Öğretmeni	6
2.3. Müzik Öğretmeni Adayı	6
2.4. Öğretim Programı	7
2.5. Hedef Davranış	8
2.6. Ortaöğretim	9
2.7. Ortaöğretimde Müzik Dersi	9
2.8. Ortaöğretim Müzik Dersi 5. Sınıf Kazanımları.....	10
2.9. Ortaöğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Kazanımları.....	11
2.11. Ortaöğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımları.....	13
2.12. Mesleki Yeterlilik	14
2.13. İlgili Araştırmalar	15
BÖLÜM III	17
YÖNTEM.....	17
3.1. Araştırmanın Modeli.....	17
3.2. Çalışma Grubu	17
3.3. Verilerin Toplanması	17
3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	18
BÖLÜM IV	19
BULGULAR VE YORUMLAR.....	19
4.1. I. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	19
4.2. II. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	21
4.3. III. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	23
4.4. IV. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	24
BÖLÜM V	26
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	26
5.1. I. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	26

5.2. II. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	27
5.3. III. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	27
5.4. IV. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	28
5.5. Öneriler	29
KAYNAKLAR.....	30
EKLER.....	34
Ek 1. İzin Yazısı.....	35
Ek 2. Etik Beyanı.....	35
Ek 3. Anket Formu.....	37
Ek 4. Ortaöğretim Müzik Eğitim Programı	39

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 5. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışlarına İlişkin Görüş Tablosu.	19
Tablo 2. Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 5. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef.....	20
Tablo 3. Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 6. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışlarına İlişkin Görüş Tablosu	21
Tablo 4. Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 6. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranış Yeterliliklerine İlişkin Olumsuz Görüş Tablosu	22
Tablo 5. Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 7. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışlarına İlişkin Görüş Tablosu	23
Tablo 6. Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 6. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışları Yeterliliklerine İlişkin Olumsuz Görüş Tablosu	23
Tablo 7. Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 8. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışlarına İlişkin Görüş Tablosu	24
Tablo 8. Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 8. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranış Yeterliliklerine İlişkin Olumsuz Görüş Tablosu	25

SİMGE VE KISALTMALAR LİSTESİ

F	Frekans
G.Ü.	Gazi Üniversitesi
s.	Sayfa
TDK	Türk Dil Kurumu
%	Yüzde

BÖLÜM I

GİRİŞ

Toplumun en küçük birimi olan ailede başlayan ve öğrenilen iş bölümü toplumdaki diğer sosyal kurumlara yansır. İş bölümü ile yüklenen sorumluluk bireylere farklı roller verir. Toplumu geliştiren ve yükselten en önemli rol öğretmenlere düşmektedir.

Öğretmen, bir milletin şekillenmesinde, gelişiminde en etkili meslek gruplarından biridir. Öğretmenin eğitim vermek gibi mesleksi bir görevi olduğu gibi günceli takip etmek, değerlendirmek ve bireylere aktarmak, örnek olmak gibi misyonları da vardır. Mesleki yeterliliği tam öğretmenler hayata daha geniş açıdan bakabilme şansına sahip olabilirler. Aksi halde sadece mesleksi gelişim için çaba içinde olacaklardır.

Niteliği ve işlevleri bakımından toplumların ekonomik, sosyal ve kültürel yönden gelişmesinde son derece etkili ve anlamlı olan öğretmenlik, insanlığın gelecek kuşaklara aktarması gereken bilgi ve kültürel birikimi aktarmakla da sorumludur (Bulut, Doğan, 2012).

Günümüzde öğretmenin en temel fonksiyonlarından biri de öğrencilere rehberlik etmek ve onları etkin kılarak davranış değişikliğini kazandırmaktır. Bu açıdan bakıldığında öğretmenin, çağın gereklerine cevap verebilecek nitelikte ve çok yönlü olarak yetiştirilmesi gereklidir (Otacıoğlu, 2010).

Öğretmenin öğretim sürecinde rol ve sorumlulukları vardır. Çeşitli sınıflamalar yapılmakla birlikte bu rol ve sorumluluklar: öğrenmeyi sağlama, sınıf yönetimi, aile üyeliği, değerlendirme, güven verme, mesleksi ustalık, topluluk liderliği başlıkları altında sıralanabilir (Sünbül, 1996).

Toplumun eğitimden beklediği değerleri yerine getirmede en önemli faktör öğretmen faktörüdür. Bursalıoğlu'na (1994) göre “okul olarak adlandırılan sosyal sistemin en stratejik parçalarından biri öğretmendir” (Azar, 2011).

Köksal (2008)'e göre “Bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgi, ehliyet” olarak tanımlanan (Türk Dil Kurumu [TDK], 2009) “yeterlilik, öğretmenlerin sahip olmaları gereken niteliklerin yükseltilmesi için öğretmenler tarafından kazanılması gereken bir kavram olarak görülmektedir” (Yeşilyurt, 2011).

1.1. Problem Durumu

Mesleki yeterlilik üniversitede başlayan mezuniyete kadar süren ve meslek hayatında yıllar içinde kazanılan deneyim ile artıp yükselen bir değerdir. Müzik öğretmeni, bir komisyon tarafından oluşturulmuş öğretim programını uygulamak üzere mesleğini sürdürür. Bu programlar zaman içerisinde değişikliklere uğrasa da, temelde müzik eğitime hizmet eden ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerinin müzik alanında donanımlı olmasına yönelik olarak hazırlanmıştır.

Öğretmenlerden beklenen; kendi öğretim alanı ile ilgili bilgileri çok iyi bilmesinin yanı sıra öğrencilerinin öğrenmelerini kolaylaştırıcı olma etkili bir öğretici olma, grup çalışmalarını düzenleme, öğrencilerinin ilgisini çekme yeterlilikleri artık daha fazla önemsenmektedir (Karacaoğlu, 2008).

Günümüzde değişen ve gelişen dünyada bilgiye ulaşmak son derece kolaydır. Gelişen teknoloji ile cep telefonları sayesinde bilgiyi cebimizde taşıdığımız söylenebilir. Öğrenciler merak ettikleri bilgilere kimi zaman tatmin edici kimi zaman ise yanıltıcı cevaplar ile ulaşabilirler. Bu durum öğretmenlere bazı sorumluluk ve zorluklar getirmektedir. Alan uzmanı olan öğretmenin verdiği eksik ya da yanlış bilgi öğrencinin öğretmenine olan güvenini sarsacağı gibi öğretmenin de yeterlilik ile kaygısı artacaktır. Öğretmen adayları eğitim aldıkları sürece donanımlı mezun olma şansını yakalarlarsa kendilerini geliştirmek dışında kaygıları kalmayacaktır.

Öğretmenlerin sahip olduğu ve artan sorumlulukları sahip olması gereken yeterlilikleri de değiştirmektedir. Öğretmen yeterliliklerinin düzeyi öğrencinin öğrenmesini etkileyecektir. Öğretmen ne kadar yeterli ise öğrenci öğrenmeleri ve öğrenmelerin kalıcılığı da o kadar artacaktır (Karacaoğlu, 2008).

Öğretmenlik, niteliği ve işlevleri bakımından toplumların ekonomik, sosyal ve kültürel yönden gelişmesinde son derece etkili ve anlamlıdır (Bulut & Doğar, 2012).

Bireyleri tüm mesleklere hazırlayan, eğitim ve eğitimin en önemli öğelerinden olan öğretmenin, mesleğinin gerektirdiği yeterliliklere sahip olması gerekmektedir.

Öğretmenler gerekli olan yeterliliklerin önemli bir kısmını ise hizmet öncesi eğitimlerinde, öğretmen yetiştirme programlarında kazanmaktadırlar (Yeşilyurt, 2011).

Bu düşüncelerle, müzik öğretmeni adaylarının güncel öğretim müfredatındaki hedeflenen öğretilere ne kadar hazır oldukları, yeterlilikleri-eksikleri araştırılması gereken önemli bir konu olarak görülmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının ortaöğretim müfredatındaki hedef davranışlara yönelik yeterliliklerine ilişkin görüşleri nelerdir? sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

1.2. Alt Problemler

Müzik Öğretmeni Adaylarının görüşlerine göre;

1. Müzik öğretmeni adaylarının ortaöğretim 5. Sınıf müzik öğretim programı hedef davranışlarına ilişkin yeterlilikleri nasıldır?
2. Müzik öğretmeni adaylarının ortaöğretim 6. Sınıf müzik öğretim programı hedef davranışlarına ilişkin yeterlilikleri nasıldır?
3. Müzik öğretmeni adaylarının ortaöğretim 7. Sınıf müzik öğretim programı hedef davranışlarına ilişkin yeterlilikleri nasıldır?
4. Müzik öğretmeni adaylarının ortaöğretim 8. Sınıf müzik öğretim programı hedef davranışlarına ilişkin yeterlilikleri nasıldır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının öğretim programına yönelik yeterliliklerine ilişkin görüşleri doğrultusunda, hazır bulunuşluklarını değerlendirmek ve ortaya koymak amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini değerlendirebilmeleri, eksiklerini fark edip bu konuda yeterliliklerini arttırmaları açısından önemli görülmektedir.

1.5. Sayıtlılar

1. Araştırmada kullanılacak yöntemin, araştırmanın konusuna, amacına ve problemin çözümüne uygun olacağı,
2. Veri toplama araçları olarak kullanılacak olan anket, görüşme ve gözlem araçları ile ölçekler, alan uzmanlarının görüşü alınarak hazırlanacağından elde edilecek verilerin geçerli ve güvenilir olacağı sayıtlılarından yola çıkılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2017-2018 öğretim yılı ile,
2. Güncel ortaöğretim müzik eğitimi öğretim programı ile,
3. Ortaöğretim 5., 6., 7., 8. sınıf müzik öğretim programı hedef davranışları ile,
4. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda okuyan Lisans 4. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Öz Yeterlilik: Öz yeterlilik, bireylerin muhtemel durumlarla başa çıkabilmek için gerekli olan eylemleri ne kadar iyi yapabildiklerine dair yargılarıdır (Bandura, 1982)

Benlik: Bir kimsenin öz varlığı, kişiliği, onu kendisi yapan şey, kendilik, şahsiyet (TDK, 2009).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Müzik Eğitimi

Günümüz eğitim sisteminde, bilim, sanat ve teknik olarak adlandırılan üç genel konu alanı, belli bir felsefî bütünlük içinde düzenlenip gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Sanat Eğitimi kapsamında yer alan Müzik Eğitimi ise, nitelikli bir eğitim olarak, güzel sanatlar eğitiminin en önemli dallarından birini oluşturmaktadır (Yalçınkaya, 2010, s. 1).

Müzik eğitimi bireylerin kişilik gelişimini, dikkatlerini yoğunlaştırma ve gözlem yeteneklerini etkilemektedir. Ayrıca yaşamı algılama, yorumlama, yaratıcılık, düşünme sistemlerini geliştirme, iletişim becerilerini artırma gibi konularda da insanlara yardımcı olmaktadır (Köksal 2000).

İnsanın yetiştirilmesinde müziğin ve müzik eğitiminin ne derecede önemli olduğu konusunda ünlü filozoflar önemli görüşler ortaya koymuşlardır. Platon (2005 s: 117) “gençler bir sağlık ülkesinde yaşıyormuş gibi her şeyden yarar görsünler, güzel yapıtlardan gözlerine veya kulaklarına değen her şey, dünyanın en güzel ülkesinden sağlık getiren bir rüzgar gibi, onları diriltsin, ta çocukluktan güzeli sevmeye, güzele benzemeye, güzelle uyum içinde yaşamaya doğru onları usulca götürsün. Bu nedenlerden dolayı müzikle eğitim en üstün eğitimidir, çünkü ritim ve uyum, ruhun ta içine girer ve onu uyumlu kılar” diyerek eğitimin müziğe dayanmasını savunur. Aristoteles ve Pythagors ise, müziğin insan ruhunun eğitiminde ve temizlenmesinde önemli bir araç olduğunu vurgulamışlardır (Akbulut, 2006).

Müziğin kendine özgü anlatım yolu olan sesler aracılığıyla “estetik bir yaşantı” sağlaması, müzikle uğraşanlara zihinsel ve duygusal yönden dinlenme/eğlenme olanağı vermesi, kültürel birikimleri tanımaya imkan vermesi, boş zamanını olumlu bir şekilde doldurması ve sorumluluk duygusunu geliştirmesi sebebiyle eğitim içinde yüzyıllardır kabul görmüştür (Göğüş, 2008).

Müzik eğitimi bir bütün olmakla beraber kendi içinde genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olarak dallara ayrılmıştır. Okullarda verilen müzik eğitimi “genel müzik eğitimi” kapsamındadır. Ülkemizde devlet okullarında ilk dört yıl müzik derslerini sınıf öğretmeni, ikinci dört yıl yani 5. Sınıftan itibaren 6,7 ve 8. Sınıflarda müzik öğretmeni yürütmektedir.

2.2. Müzik Öğretmeni

Müzik öğretmeni, toplumda bireylerin müzik beğenisine katkı sağlayan, yön veren örgün ve yaygın eğitimde estetik ve sanatsal gelişimde büyük rolü olan-olması beklenen bireylerdir. Eğitimleri süresince aldıkları bireysel ve toplu ses ve çalgı eğitimleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin pedagojik formasyon dersleri harmanlayabilmiş ve hayata geçirebilecek düzeyde içselleştirmiş bir öğretmen sadece mesleğini yerine getirmez toplumda kendine düşen misyonu da yerine getirir.

Günümüzde hızla değişen çağa ayak uydurabilmek için özgür iradeye sahip, kendini rahatlıkla ifade edebilen, uyumlu, kendine güvenen, üretken, yenilikçi ve yaratıcı bireylerin yetiştirilmesi gerekmektedir. Bireyin gelişiminde önemli payı olan müziğin, bu özellikte bireylerin yetişmesine katkı sağlayabilmesi ancak nitelikli bir eğitim ile mümkün olabilmektedir. Nitelikli müzik eğitimi ise nitelikli müzik öğretmenlerinin yetiştirilmesine bağlıdır. Nitelikli bir müzik öğretmeni; ses eğitimi, işitme eğitimi, çalgı eğitimi ve müzik teorisi alanlarında donanımlıdır. Bir müzik öğretmeni, öğreteceği şarkıyı doğru analiz edebilmeli, seslendirebilmeli, çalgısıyla şarkıya eşlik edebilmeli ve farklı türlerdeki müzik eserlerini örnekleyebilmelidir. Bunun için bir müzik öğretmenin sesine ve çalgısına hakim olmasının yanında, şarkıların armonik ve formlar analizini yapabilecek ve eşlik yazabilecek teorik bilgi ile donanımlı olması gerekmektedir (Canakay, 2006).

Akbulut (2006), müzik öğretmenin sahip olması gereken nitelikleri “müziğe ve müzik eğitimine ilişkin gerekli olan bireysel özelliklere ve yeterliliklere sahip olma” şeklinde ifade etmiştir.

Müzik öğretmeni okulda sadece müzik derslerini yöneten bir rol üstlenmez. Organizasyon becerisi, müzisyen kimliği ve grup çalışmasına olan yatkınlığı ile özel gün ve haftalar konusunda sorumluluk alması beklenir. Bu sebeple müzik öğretmenin mesleki bilgi ve yeterliliğinin yanı sıra takım çalışması ve organizasyon konularında da kendini yetiştirmesi beklenir.

“Müzik öğretmenliğinin mesleki niteliklerini, genel kültür, alan bilgisi, pedagojik formasyon ve iletişim becerileri oluşturur. Bu niteliklerden birinin eksikliği veya olmayışı, bir bakıma müzik öğretmenliğindeki mesleki niteliklerden önemli bir boyutun eksik kalması anlamına gelir. Etkili bir müzik öğretmeni, mesleki nitelikleri oluşturan bu boyutlara yeterli bir düzeyde sahip olmalıdır” (Akbulut, 2006).

2.3. Müzik Öğretmeni Adayı

Müzik öğretmeni adayı; müzik öğretmenliği bölümlerini kazanmış, bu bölümde eğitim alan, almaya devam eden mezun olmamış lisans öğrencilerini ifade eder.

Müzik öğretmeni adayı için en önemli aşamalardan biri, alanda kazandığı deneyimdir. Bu deneyimi en verimli şekilde, öğrendiği bilgileri uygulama okullarında öğrencilere aktararak kazanacaktır (Dündar, 2003).

Müzik teorisi, besteciler gibi müzik öğretmenleri için de önemli bir alandır. Müzik öğretmeni gerektiğinde çalgı çalabilen, şarkı söyleyebilen, çalgı-ses toplulukları kurabilen, bu topluluklar için düzenlemeler yapabilen, ihtiyaca yönelik besteler üretebilen kişilerdir. Bu nitelikler müzik öğretmenini diğer öğretmenlerden farklı olarak sanatçı-öğretmen kimliği kazandırmaktadır. Eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dallarında müzik teorisi, müziksel yaratma ve Türk müziği çok seslendirme derslerinde teorik ve uygulamalı çalışmalar yer almaktadır. Bu derslerin de genel amacı müzik öğretmenine sanatçı-öğretmen kimliği kazandırabilmektir.

Seferoğlu (2004) öğretmen adaylarının mesleki eğitimlerini tam almadan mezun olduklarını, bu sebeple hizmet içinde mesleki gelişim konusunda bir destek sağlanması gerekliliğinden bahsetmiştir. “Türkiye’deki öğretmen profili incelendiğinde halen görevde bulunan birçok öğretmenin bırakın öğretmen adayı olarak iyi bir eğitim almayı, öğretmen yetiştiren bir kurumdan bile mezun olmadıkları görülecektir. Bu durum mesleki eğitim ihtiyacını daha belirgin olarak ortaya koymaktadır” (Seferoğlu,2004).

Müzik öğretmeni adayı eğitimi boyunca aldığı her ders ve o derslere ilişkin yaptığı etkinlik ve verdiği konserler ile mesleğine katkıda bulunacak alt yapıyı sağlar. İleride yapacağı etkinliklerde okulda aldığı eğitim, deneyim ve yaratıcılığını harmanlayarak görevini gereği gibi yapmaya çalışır. Bu sebeple üniversite yaşamlarının özenli, sistemli ve verimli bir şekilde geçmesi öğretmen adayının mesleki yeterliliğine katkıda bulunacaktır. Bütün bu hedefler ancak iyi düşünülmüş, çok yönlü bir öğretim programı sayesinde gerçekleşebilir.

2.4. Öğretim Programı

Verilmek istenen eğitimin içeriğine ve amacına uygun olarak, öğrencilere istendik davranışlar kazandırmak için planlı ve hedefe uygun olarak biçimlendirilmiş derse özel programdır.

Öğretim programı eğitim bilimlerine ilişkin bir ifade olup, “bir okulu bitirmek veya bir alanda uzmanlaşmak için okunması gereken ders ve konuları kapsayan plan, ders programı, müfredat, müfredat programı” şeklinde açıklanmıştır Türk Dil Kurumu [TDK], 2017). “Müfredat kelimesi sözcük anlamıyla bir bütünü meydana getiren ayrıntılar olarak

tanımlanmaktadır” (TDK, 2005, s. 1431). Müfredat programı, eğitim ve öğretimde işlenecek ve öğretilecek konuların listesi, öğretmenin okutacağı konuların teker teker sıralanması olarak ifade edilmiştir (Aykaç,2004).

Öğretim programı, okulda ya da okul dışında bireye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinlikleri kapsayan yaşantılar düzeneğidir. “Eğitim programı, belirlenen hedefler doğrultusunda planlanan tüm eğitim etkinliklerini kapsamaktadır. Öğretim programı ise bir eğitim basamağında çeşitli sınıf ve derslerde ele alınacak konularla ilgili tüm öğretim etkinliklerini kapsamaktadır. Ders programı da bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinlikleri kapsamaktadır. En yalın anlatımla, eğitim programı bir programlama süreci, öğretim ise bir yöntemdir” (Demirel, 2013).

Eğitim programı ve öğretim arasındaki ilişkiyi Atasönmez (2008) şöyle açıklar; programın anlamını netleştirecek araştırma program ile öğretim ve bunlar arasındaki farklılıkların belirsizliğini ortaya koyar. Program öğretilen, öğretim de öğretileni öğretme aracı olarak tanımlanabilir. Hatta daha basit şekilde öğretim “ne” öğretim de “nasıl” sorularının cevabı olarak tanımlanabilir. Eğitim programı yöntemler, öğretim faaliyeti, tamamlama ve sunum olarak karakterize edilebileceği gibi öğretim de bir program, bir plan, içerik ve öğrenme deneyimleri olarak düşünülebilir.

Öğretim programı, belli bilgi kategorilerinden oluşan ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan, bilgi ve becerinin eğitim programının amaçlar doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına dönük bir programdır. Başka bir ifadeyle ders programları bütünüdür.

Müfredat programı genellikle “derslerin adlarını, sınıflarını (yıllarını-yarıyıllarını), haftalık ders saatlerini, okutulma biçimlerini, konularını ve bazı açıklamaları kapsayan bir bütün” dür. Genel olarak, müfredat programı daha çok konu alanı ayrıntılarına yer verir, öğretim programı ise daha çok hedeflere ve hedef davranışlara (veya amaçlara ve amaç davranışlara) öncelik tanır (Uçan1996).

2.5. Hedef Davranış

Hedef, “yapılması tasarlanan iş, amaç ve varılacak yer, ulaşılabacak son nokta” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2017).

Hedef, “bireyin planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar yoluyla kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği olarak nitelendirilmeye uygun özelliklerdir”.

Hedefler, belli bir konu içeriğiyle kenetli olarak öğrenci davranışı bakımından ifade edilmiş olsalar bile, yine de, istenilen açıklık ve belirginlikte olmayabilir (Büyükkaragöz, 1997:30). Demirel (1997:111)'e göre hedeflerin daha işlevsel olması ve amacımıza hizmet etmesi için davranışsal tanımlarının da oluşturulması gerektiğini, bu nedenle hedeflerin davranışlara dönüştürülmesi ve hedef ifadelerinin programda bir süs olmasından kurtarılması da sağlanmış olur şeklinde ifade etmektedir.(Şıvgın,2005)

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının benimsenmesiyle birlikte öğretim programlarında, “hedef-davranış” ifadesinin yerine “kazanım” ifadesine yer vermeye başlanmıştır. Bu ifadelerin farklı isimlerle anılmaları öğretim programları tasarlanırken benimsenen teorik veya uygulamaya dönük yaklaşımlardan kaynaklandığı da bilinmektedir (Ayvaci, Alev & Yıldız, 2014).

2.6. Ortaöğretim

Ortaöğretim, ilköğretime dayalı, en az dört yıllık genel, meslekî ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Ortaöğretimin amacı; öğrencilere asgarî ortak bir genel kültür vermek, birey ve toplum sorunlarını tanıtmak ve çözüm yolları aramak, ülkenin sosyoekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak bilinci kazandırarak öğrencileri ilgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır (Şahin,2008).

2.7. Ortaöğretimde Müzik Dersi

Ortaöğretim döneminde verilen müzik eğitimi, genellikle ergenlik döneminde bulunan ve kimlik arayışında olan bireylerin kendilerini gerçekleştirmelerine olanak sağlaması ve olumlu davranışlar kazandırması bakımından büyük bir öneme sahiptir. Dolayısıyla, ortaöğretim aşamasında gerçekleştirilen müzik eğitimi sürecinde, beklenen verimi elde edebilmek için öğrencilerin müziksel başarılarını ve olumlu tutumlarını arttırmak kaçınılmaz bir gereksinimdir (Varış,Cesur,2012).

2.8. Ortaöğretim Müzik Dersi 5. Sınıf Kazanımları

A Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Dinleme – Çalma – Söyleme

- A.1 İstiklal Marşı’nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.
- A.2 Öğrendiği notalardan oluşan ezgileri doğru çalar.
- A.3 Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.
- A.4 Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.
- A.5 Müzik çalışmalarını sergiler.
- A.6 Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.

B Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müziksel Algı ve Bilgilenme

- B.1 Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.
- B.2 Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.
- B.3 Müzikteki ses yüksekliklerini grafikte gösterir.
- B.4 Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.
- B.5 Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.
- B.6 Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.
- B.7 Sesin oluşumunu açıklar.

C Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müziksel Yaratıcılık

- C.1 Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.
- C.2 Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.
- C.3 Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.
- C.4 Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbıyla eşlik eder.
- C.5 Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.

D Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müzik Kültürü

- D.1 Bireysel müzik arşivi oluşturmaya istekli olur.
- D.2 Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

- D.3 Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir.
- D.4 Atatürk'ün sanata verdiği önemi anlar.
- D.5 Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkıları tanır.
- D.6 Atatürk'ün sanata verdiği önemi anlatan kaynaklara istekle başvurur.

2.9. Ortaöğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Kazanımları

A Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Dinleme – Çalma – Söyleme

- A.1 İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler.
- A.2 Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.
- A.3 Öğrendiği notaları seslendirir.
- A.4 Basit çok sesli şarkılar söyler.
- A.5 Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirir.
- A.6 Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular.
- A.7 Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirir.
- A.8 Müzik çalışmalarını sergiler.
- A.9 Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekler seslendirir.

B Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müziksel Algı ve Bilgilenme

- B.1 Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.
- B.2 Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritm çalgılarıyla ayırt eder.
- B.3 Ergenlik dönemi ses değişim özelliklerini farkederek.
- B.4 İnsan sesinin oluşumunu açıklar.

C Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müziksel Yaratıcılık

- C.1 Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.
- C.2 Farklı ritmik yapıdaki müzikleri harekete dönüştürür.
- C.3 Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.
- C.4 Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.
- C.5 Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

D Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müzik Kültürü

- D.1 Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt eder.
- D.2 Atatürk'ün müzikle ilgili temel düşüncelerini kavrar.
- D.3 Atatürk'ün Türk müziğine ilişkin düşüncelerinin kavrar.
- D.4 Atatürk'ün müzikle ilgili görüşlerini anlamak için çeşitli kaynaklardan yararlanır.
- D.5 Müziklerle ilgili araştırmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

2.10. Ortaöğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Kazanımları

A Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Dinleme – Çalma – Söyleme

- A.1 İstiklal Marşını anlamına uygun söyler.
- A.2 Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.
- A.3 Düzeyine uygun çoksesli eserleri seslendirir.
- A.4 Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.
- A.5 Müzik çalışmalarını sergiler.
- A.6 Atatürk'ü konu alan müzik eserlerini dinlemekten hoşlanır.
- A.7 Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.
- A.8 Ses ve çalgı grupları oluşturmaya istekli olur.

B Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müziksel Algı ve Bilgilenme

- B.1 Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.
- B.2 Müzikte dizileri tanır.
- B.3 İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.
- B.4 Çalgı ve çalgı topluluklarını ayırt eder.

C Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müziksel Yaratıcılık

- C.1 Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.
- C.2 Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.
- C.3 Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

C.4 Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır.

C.5 Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.

D Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müzik Kültürü

D.1 Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini araştırır.

D.2 Uluslararası müzik türlerini tanıır.

D.3 Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.

D.4 Müziklerle ilgili araştırmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

D.5 Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar.

D.6 Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini öğrenmeye istekli olur.

2.11. Ortaöğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımları

A Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Dinleme – Çalma – Söyleme

A.1 İstiklal Marşı'nı anlamına uygun doğru söyler.

A.2 Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.

A.3 Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler.

A.4 Çoksesli örnekler seslendirir.

A.5 Müzik çalışmalarını sergiler.

A.6 Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.

A.7 Ses ve çalgı grupları oluşturur.

A.8 Uluslararası müzik türlerinden eserleri dinlemekten ve çalmaktan hoşlanır.

B Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müziksel Algı ve Bilgilenme

B.1 Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

B.2 Müzikte dizileri tanıır.

C Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müziksel Yaratıcılık

C.1 Bildiği müziklere basit ritim eşlikleri yazmaktan hoşlanır.

C.2 Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır.

C.3 Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.

C.4 Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

D Grubu Kazanımlar

Öğrenme Alanı: Müzik Kültürü

D.1 Geleneksel Türk müziklerine ilişkin türleri ayırt eder.

D.2 Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar.

D.3 Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini araştırır.

D.4 Dinlediği değişik türdeki müziklerden arşiv oluşturur.

D.5 Atatürk'ün yeni müzik kurumlarımızın açılmasında ve müzik sanatçılarının yetiştirilmesindeki önderliğini örneklerle açıklar.

D.6 Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar.

D.7 Atatürk'ün belirlediği müzik ilkeleri doğrultusunda yapılan çalışmaları ve sağlanan gelişmeleri anlatır.

D.8 Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar.

2.12. Mesleki Yeterlilik

Milli Eğitim Bakanlığı'nın esas kıldığı mesleki eğitim programında hedeflenen ideal öğretmen modeline göre öğretmenin temel görevi “Ulusal ve evrensel değerleri benimseyen ve sorunlara çözüm üreten, milli eğitimin ve alanı ile ilgili ders programlarının amaçlarını davranışa dönüştüre, öğrenmeyi öğrenen bireyler, her bireyin gereksinimlerini de dikkate alarak yetiştirmektir” (Gündoğdu, 2006).

Başarının temel unsurlarından biri olan yeterlilik kavramı, gerekli olan becerilere, bilgilere ve tutumlara sahip olmak (Balcı, 2005); bir davranışı yapmak için gerekli beceriyi ve bilgiyi kazanmak (Şahin, 2006; Şişman, 2006); insanların kendilerini nasıl motive edip, nasıl davrandıklarının bilincinde olmalarıdır (Ritter vd. (2001). Yeterlilik inancı, Albert Bandur'nın Sosyal Öğrenme Teorisi'nin merkezindeki temel kavramlardan birisidir. Bu teori, bireyin davranış değişikliklerinin belli bir görevi yerine getirebileceğine ilişkin inancına bağlı olduğundan bahseder (Tobin vd. (1994). Öğretmen yeterliliği kavramının temeli, Bandura'nın özyeterlilik teorisine dayanmaktadır. Bandura ve Rotter öğretmen yeterliliği alanını etkileyen kişilerdir (Rotter, 1966; Bandura, 1977). Bandura, 1980'li yıllarda kişilerin özyeterliliklerinin (self-efficacy) öğrenme ve öğretme sürecindeki etkilerini araştırmıştır. Bandura'nın öz-yeterlilik kuramı; öğretmenlerin yeterliliklerine olan inançlarının hangi düzeyde olduğunun ortaya çıkarılması açısından önem taşımaktadır (Çevik, 2011).

Öğretmen özyeterliliği, “Bir öğretmenin sahip olduğu becerilerle, öğrencide bağlılık ve öğrenme gibi istenen sonuçları oluşturup oluşturamayacağına ilişkin yargısı” (Tschannen-Moran & Woolfolk Hoy, 2001, s. 473) olarak tanımlanmaktadır. Goddard, Hoy ve Woolfolk Hoy, 2004'de göre bir diğer ifadeyle öğretmen özyeterliliği bir öğretmenin

“Görevlerimi yerine getirmek için gerekli düşünceleri ve eylemleri planlayıp uygulayabilir miyim?” sorusuna verdiği cevaptır (Demirtaş, Cömert & Özer 2011).

2.13. İlgili Araştırmalar

Akbulut (2006) yaptığı “Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleklerine İlişkin Öz Yeterlilik İnançları” adlı araştırmada; Süleyman Demirel Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Muğla Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan 1. sınıf düzeyinde 87 ve 4. sınıf düzeyinde 73 olmak üzere toplam 160 öğretmen adayının öz yeterlilik inançları, *öğretmenlik öz yeterlilik ölçeği* kullanılarak saptanmaya çalışılmıştır. Çalışmada, öğrencilerin *sınıf düzeyleri* ve *cinsiyetleri* bakımından öz yeterlilik inançlarında anlamlı düzeyde bir farklılaşmanın bulunup bulunmadığının saptanmasında ve söz konusu değişkenler açısından *öğretmenlik öz yeterlilik ölçeği*’nde kapsanan *derse öğrenci katılımı sağlama*, *derste öğretimsel stratejileri kullanma* ve *sınıf yönetimi* boyutları bakımından bir farkın olup olmadığının belirlenmesi için “Mann Whitney U-Testi” uygulanmıştır. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda, müzik öğretmen adaylarının *sınıf düzeyi* ve *cinsiyet* değişkenleri bakımından, müzik dersine ilişkin öz yeterlilik inanç düzeylerinde ve söz konusu bu değişkenler açısından müzik öğretmeni adaylarının müzik dersine ilişkin *derse öğrenci katılımı sağlama*, *öğretimsel stratejileri kullanma* ve *sınıf yönetimi* boyutlarında öz yeterlilik inanç düzeylerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Özerkan (2007) yaptığı “Öğretmenlerin Öz-Yeterlilik Algıları ile Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramları Arasındaki İlişki” adlı araştırmada; öğretmenlerin, öz-yeterlilik algıları ile öğrencilerin Sosyal bilgiler benlik kavramları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Tarama modelindeki bu araştırma, 2005-2006 öğretim yılı II. yarısında Edirne ili Merkez İlçedeki İlköğretim I. Kademe okullarında görev yapan 62 (41 kadın, 21 erkek) sınıf öğretmeni ve sınıflarında öğrenim görmekte olan 1515 (749 kız, 766 erkek) 5. sınıf öğrencisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri, Senemoğlu (2006) tarafından geliştirilen “Öğretmen Özyeterlilik Ölçeği” ve Özkal (2000) tarafından geliştirilen “Sosyal Bilgiler Benlik Kavramı Ölçeği” ile toplanmıştır. Buna ek olarak, öğrencilerin 5. sınıf I. Dönem Sosyal Bilgiler dersi başarı durumları da kaydedilmiş ve karşılaştırmalarda kullanılmıştır. Araştırma sonunda öğretmen öz-yeterlilik algısı ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler benlik kavramları arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Araştırmada ayrıca, öğrencilerin Sosyal Bilgiler benlik kavramları ve ders başarıları ile cinsiyetleri ve öğretmenlerinin öz-yeterlilik algısı düzeyleri arasında anlamlı

bir fark olduğu belirlenmiştir. Buna karşılık, öğretmen öz-yeterlilik algısı ile cinsiyet arasındaki farkın anlamlı olmadığı; öğretmen öz-yeterlilik algısı ile mesleki deneyim arasında da anlamlı bir ilişki bulunmadığı saptanmıştır.

Demirtaş, Cömert, Özer (2011) yaptıkları “Öğretmen Adaylarının Özyeterlilik İnançlarının ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları” adlı araştırma bazı değişkenler açısından incelenmesi, öğretmen adaylarının özyeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanan bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi’ndeki lisans programlarının 4. sınıflarında öğrenim görmekte olan toplam 1.307 (K= 584, E= 723) öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini öğretmen adaylarının öz-yeterlilik algılarının cinsiyet ve öğrenim görülen program değişkenlerine göre anlamlı biçimde farklılaştığı, mesleğe yönelik tutumlarının ise araştırma değişkenlerine göre anlamlı biçimde farklılaşmadığı belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının özyeterlilik algıları ile mesleğe yönelik tutumları arasında pozitif yönde ancak düşük düzeyde bir korelasyon olduğu belirlenmiştir.

Yeşilyurt (2013) yaptığı “Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlilik Algıları” adlı araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlilik algısını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik arz etmektedir. Araştırmanın evrenini, 2010-2011 akademik yılı bahar döneminde Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada örnekleme yöntemi olarak “basit rastlanstısal (tesadüfi) örnekleme yöntemi” seçilmiş ve araştırma 312 öğretmen adayı üzerinde yürütülmüştür. Bu araştırmanın verileri, Tschannen-Moran ve Hoy (2001) tarafından geliştirilen, Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan “Öğretmen Öz-yeterlilik Ölçeği” ile elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde SPSS paket programı kullanılmış ve verilerin analizi frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve LSD testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular genel olarak ele alındığında, ortaya çıkan sonuç, adayların öğretmen öz-yeterlilik algı düzeyinin istenilen seviyede olduğunu göstermektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve çözümlemesi ortaya konulmuştur.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma genel tarama modelinde olup, betimsel bir çalışmadır.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 öğretim yılı Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda eğitim gören, öğretmenlik uygulamasına çıkmış toplam 48 müzik öğretmeni adayı oluşturmaktadır.

Sınıf mevcudu 48 öğrenci olup, devamlı öğrenci sayısı 46'dır. Çalışmada gönüllülüğün esas olması sebebiyle 42 öğrenci anketi uygulamıştır. Bu da, çalışma grubunun 7/8'ine ulaşıldığını göstermektedir.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın bilimsel tabanına ve konusuna yönelik verileri toplamak amacıyla yerli ve yabancı kaynaklar taranmıştır. Müzik öğretmeni adaylarının öğretim programına yönelik yeterliliklerine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacı ile, araştırmacının hazırladığı üçlü Likert ölçeği kullanılmıştır.

3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada, literatür taraması ve uzman görüşleriyle elde edilen veriler ‘betimsel’ olarak analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilecek olan veriler araştırmanın farklı aşamaları ile ilişkilendirilerek yorumlanmaya çalışılmıştır.

“Betimsel analiz yaklaşıma göre elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir. Betimsel analizde görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara çok sık yer verilir. Bu tür analizde amaç elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır” (Yıldırım & Şimşek, 2008, s. 224).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, müzik öğretmeni adaylarının ortaöğretim müzik öğretim programı hedef davranışlarına yönelik yeterliliklerine dair görüşleri, tablolaştırılarak verilmiş ve yorumlanmıştır.

4.1. I. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 1.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 5. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışlarına İlişkin Görüş Tablosu

5. Sınıf Sorular	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam
	F	%	f	%	f	%	
1- İstiklal Marşı'nı, doğru söylemeyi bilirim.	40	95,2	1	2,4	1	2,4	100
2- İstiklal Marşı'nı, doğru öğreteceğime inanıyorum.	41	97,6	1	2,4	-	-	100
3- Atatürk'ün sevdiği türkü/şarkı repertuarına sahibim.	32	76	9	21,4	1	2,4	100
4- Sesin oluşumu ile ilgili bilgi sahibiyim.	33	78,5	8	19	1	2,4	100
5- Temel müzik ve yazı öğelerinin öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahibiyim.	39	92,8	2	4,8	1	2,4	100
6- Belirli gün ve haftalara uygun müzik etkinlikleri hazırlayabilirim.	38	90	4	9,5	-	-	100
7- Blok flüt ve melodika öğretebilecek yetkinlikteyim.	37	88	5	11,9	-	-	100
8- Seslerin sürelerinin öğretimi ile ilgili donanıma sahibim.	41	97,6	1	2,4	-	-	100
9- Seslerin incelik ve kalınlık öğretimi ile ilgili yeterli donanıma sahibim.	41	97,6	1	2,4	-	-	100
10- Farklı ritmik yapıların tanıtılması için ezgi ve ritm kalıpları yazabilirim.	42	100	-	-	-	-	100
11- Öğrencilere farklı ritmik	41	97,6	1	2,4	-	-	100

yapıdaki müziklere uygun hareket etmelerine yönelik uygulamalar yapabilirim.

12- Öğrencilerin gürlük ve hız değişimlerini fark etmelerini sağlayacak uygulamalar yapabilirim.	40	95,2	1	2,4	1	2,4	100
13- Müzik kültürüm, öğrencilere farklı müzik türlerini sunabilecek çeşitliktedir.	28	66,6	14	33,3	-	-	100
14- Öğrencilerin müzik ile ilgili becerilerini ortaya çıkarabilecek beceriye sahibim.	28	66,6	14	33,3	-	-	100
15- Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarda teknolojiyi kullanabilirim.	27	64	12	28	3	7	100
16- Ritm çalgılarını kullanabilirim.	37	88	5	12	-	-	100
17- Öğrencilerin sene boyunca öğrendiklerini sergileme imkanı sunabilirim.	35	83	7	17	-	-	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının; “İstiklal Marşı’nı doğru söyleme ve doğru öğretebilme”, “temel müzik ve yazı öğelerini öğretme”, “belirli gün ve haftalara yönelik etkinlikler hazırlayabilme”, “seslerin süreleri ve incelik ve kalınlık öğretimi, farklı ritmik yapıların tanıtımı için ezgi ve ritm kalıpları hazırlama konularında yeterli olduklarına, öğrencilere farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket etmelerine yönelik uygulamalar yapma ve öğrencilere gürlük ve hız değişimlerini fark etmelerini sağlayacak uygulamalar yapma konusunda oldukça yeterli oldukları söylenebilir.

Tablo 2.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 5. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranış Yeterliliklerine İlişkin Olumsuz Görüş Tablosu

5. Sınıf Sorular	Kararsızım	Katılmıyorum	Toplam	Yüzdelere
13- Müzik kültürüm, öğrencilere farklı müzik türlerini sunabilecek çeşitliktedir.	14	-	14	%33,3
14- Öğrencilerin müzik ile ilgili becerilerini ortaya çıkarabilecek beceriye sahibim.	14	-	14	%33,3
15- Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarda teknolojiyi kullanabilirim.	12	3	15	%36

“Kararsızım” ve “Katılmıyorum”u, o konuda yetersiz oldukları ifadesi olarak düşünürsek, tablo 2’de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının en çok “Müzik kültürüm, öğrencilere farklı müzik türlerini sunabilecek çeşitlikte”, “Öğrencilerin müzik ile ilgili becerilerini ortaya çıkarabilecek beceriye sahip olma” ve “Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarda teknolojiyi kullanma” konularında yetersiz oldukları söylenebilir.

4.2. II. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 6. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışlarına İlişkin Görüş Tablosu

6. Sınıf Sorular	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam
	F	%	F	%	F	%	
1- Atatürk ile ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirebilirim.	40	95,2	2	4,7	-	-	100
2- Atatürk ile ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun öğretebilirim.	40	95,2	3	7	-	-	100
3- Yurdumuzdaki başlıca müzik türleri konusunda donanımlıyım.	28	66,6	12	28,56	1	2,4	100
4- Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekleri çalgımla ve/veya sesimle seslendirebilirim.	30	72	12	28,56	1	2,4	100
5- Ezgilere, kendi oluşturduğum ritm kalıbım ile bir çalgı yardımıyla veya bedenimle eşlik edebilirim.	41	97,6	1	2,4	-	-	100
6- Atatürk’ün Türk Müziği’ne ilişkin düşünceleri hakkında bilgi sahibiyim.	24	58	16	38	1	2,4	100
7- İnsan sesinin oluşumunu açıklayabilirim.	28	66,6	11	26	3	7	100
8- Ergenlik dönemi ses değişimi özellikleri hakkında bilgi sahibiyim.	21	50	17	40,5	4	10	100
9- Gerekli marş repertuarına sahibim.	23	55	17	40,5	2	5	100
10- 16’lık nota eğitimi konusunda yeterli bilgiye sahibim.	38	90	4	9,5	-	-	100
11- Hece bağının öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahibim.	37	88	5	12	-	-	100
12- Çok sesliliğin ilk ögesi olan kanon ezgileri konusunda yeterli repertuara sahibim.	22	53	14	33	6	14	100
13- Uzatma bağı ve uzatma notasının öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahibim.	36	86,6	5	12	1	2,4	100
14- 6/8’lik ölçü kalıbını öğretebilecek yeterli bilgiye sahibim.	39	92,8	2	4,7	-	-	100
15- 5/8’lik aksak ölçü kalıbını öğretebilecek bilgiye sahibim.	39	92,8	3	7	-	-	100

Tablo 3’te görüldüğü gibi,müzik öğretmeni adaylarının; Atatürk ile ilgili marşları,şarkıları anlamlarına uygun seslendirme ve öğretme konusunda yeterli oldukları, ezgilere kendi oluşturdukları bir ritm kalıbı ile bir çalgı yardımıyla veya bedenleri ile eşlik edebilecek yeterlilikte oldukları, 16’lık nota eğitimi konusunda yeterli bilgiye sahip oldukları, 6/8’lik ölçü kalıbını öğretebilecek yeterli bilgiye sahip oldukları ve 5/8’lik aksak ölçü kalıbını öğretebilecek bilgiye sahip oldukları konusunda oldukça yeterli oldukları söylenebilir.

Tablo 4.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 6. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranış Yeterliliklerine İlişkin Olumsuz Görüş Tablosu

6. Sınıf Sorular	Kararsızım	Katılmıyorum	Toplam	Yüzdelere
3- Yurdumuzdaki başlıca müzik türleri konusunda donanımlıyım	12	1	13	31%
4- Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekleri çalgımla ve/veya sesimle seslendirebilirim.	12	-	12	29%
6- Atatürk’ün Türk Müziği’ne ilişkin düşünceleri hakkında bilgi sahibiyim.	16	1	17	41%
7- İnsan sesinin sesinin oluşumunu açıklayabilirim.	11	3	14	34%
8- Ergenlik dönemi ses değişim özellikleri hakkında bilgi sahibiyim.	17	4	21	50%
9- Gerekli marş repertuarına sahibim.	17	2	19	46%
12- Çok sesliliğin ilk ögesi olan kanon ezgileri konusunda yeterli repertuara sahibim.	14	6	20	48%

“Kararsızım” ve “Katılmıyorum”u, o konuda yetersiz oldukları ifadesi olarak düşünürsek tablo 4’te görüldü gibi, müzik öğretmeni adaylarının en çok “Yurdumuzdaki başlıca müzik türleri konusunda donanımlı olma”, “Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekleri çalgımla ve/veya sesimle seslendirme”, “Atatürk’ün Türk Müziği’ne ilişkin düşünceleri hakkında bilgi sahibi olma”, “İnsan sesinin sesinin oluşumunu açıklama”, “Ergenlik dönemi ses değişim özellikleri hakkında bilgi sahibi olma”, “Gerekli marş repertuarına sahip olma” ve “Çok sesliliğin ilk ögesi olan kanon ezgileri konusunda yeterli repertuara sahip olma” konularında yetersiz oldukları söylenebilir.

4.3. III. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 5.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 7. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışlarına İlişkin Görüş Tablosu

7. Sınıf Sorular	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam
	F	%	F	%	F	%	
1- Atatürk'ün Türk Müziği'nin geliştirilmesine verdiği önem konusunda bilgi sahibiyim.	34	81	7	16,6	1	2,4	100
2- Dinlediğim uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt edebilirim.	27	64,2	13	31	2	5	100
3- Alan çalgım veya sesim ile yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirebilirim.	37	88,6	5	12	-	-	100
4- Dinleme-beğeni eğitimi verebilecek yetkinlikteyim	31	73,7	11	26	-	-	100
5- Dizi ve makam öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahibim.	28	66,6	9	21,4	5	12	100
6- Uluslararası müzik türlerini tanırım.	25	59,5	16	38,8	1	2,4	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının; “Dinleme-beğeni eğitimi verebilecek yetkinlikte olduklarına, Atatürk'ün Türk Müziğinin geliştirilmesine verdiği önem konusunda bilgi sahibi olduklarına ve alan çalgısı veya sesi ile yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirme” konusunda oldukça yeterli oldukları söylenebilir.

Tablo 6.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 6. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışları Yeterliliklerine İlişkin Olumsuz Görüş Tablosu

7. +A1:F6Sınıf Sorular	Kararsızım	Katılmıyorum	Toplam	Yüzdelere
2- Dinlediğim uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt edebilirim.	13	2	15	36%
4- Dinleme-beğeni eğitimi verebilecek yetkinlikteyim.	11	-	11	26%
5- Dizi ve makam öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahibim.	9	5	14	34%
6- Uluslararası müzik türlerini tanırım.	16	1	17	41%

“Kararsızım” ve “Katılmıyorum”u, o konuda yetersiz oldukları ifadesi olarak düşünürsek, tablo 6'da görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının en çok “Dinledikleri uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt edebilme, “Dinleme-beğeni eğitimi verebilecek yetkinlikte

olma, “Dizi ve makam öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahip olma, “Uluslararası müzik türlerini tanıma konularında yetersiz oldukları söylenebilir.

4.4. IV. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 7.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 8. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranışlarına İlişkin Görüş Tablosu

8. Sınıf Sorular	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Toplam
	F	%	F	%	F	%	
1- Atatürk’ün, yeni müzik kurumlarımızın açılmasında ve müzik sanatçılarının yetiştirilmesindeki önderliğini örneklerle açıklayabilirim.	3 7	88	3 7	7	2 5	5	100
2- Müziğin diğer sanat dalları ile ilgili ilişkisi hakkında bilgi sahibiyim.	3 8	90	4 10	10	- -	-	100
3- Geleneksel Türk Müziklerine ilişkin türleri ayırt edebilirim.	3 0	71	10 24	24	2 5	5	100
4- 9/8’lik aksak ölçüyü öğretme yeteneğine sahibim	3 5	83,6	6 14	14	1 2,4	2,4	100
5- Ses değiştirici işaretleri öğretecek yeterli bilgiye sahibim	4 2	100	- -	-	- -	-	100
6- Hicaz, segah ve rast makamlarını öğretebilecek yeterli bilgiye sahibim. Bu makam dizilerinde 8.sınıf öğrencilerine yönelik repertuara sahibim.	3 1	74	8 19	19	3 7	7	100
7- Senkop öğretimi ile ilgili yeterli bilgiye sahibim.	3 6	85,6	5 12	12	1 2,4	2,4	100

Tablo 7’de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının; Müziğin diğer sanat dalları ile ilişkisi hakkında bilgi sahibi oldukları ve ses değiştirici işaretleri öğretebilme konusunda oldukça yeterli oldukları söylenebilir.

Tablo 8.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim 8. Sınıf Müzik Öğretim Programı Hedef Davranış Yeterliliklerine İlişkin Olumsuz Görüş Tablosu

8. Sınıf Sorular	Kararsızım	Katılmıyorum	Toplam	Yüzdelər
3- Geleneksel Türk Müziklerine ilişkin türleri ayırt edebilirim.	10	2	12	%29
6- Hicaz,segah ve rast makamlarını öğretebilecek yeterli bilgiye sahibim.Bu makam dizilerinde 8.sınıf öğrencilerine yönelik repertuara sahibim.	8	3	11	%26

“Kararsızım” ve “Katılmıyorum”u, o konuda yetersiz oldukları ifadesi olarak düşünürsek, Tablo 8’de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının en çok “Geleneksel Türk Müziklerine ilişkin türleri ayırt edebilme ” ve “Hicaz, segah ve rast makamlarını öğretebilecek yeterli bilgiye sahip olma ve bu makam dizilerinde 8.sınıf öğrencilerine yönelik repertuara sahip olma” konularında yetersiz oldukları söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine ilişkin sonuçlar yazılıp tartışılmıştır.

5.1. I. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Müzik Öğretmeni Adaylarının görüşleri doğrultusunda,

- %96'sının “İstiklal Marşı'nı doğru söyleme” konusunda yeterli olduğu,
- %98'inin “İstiklal Marşı'nı doğru öğretebilme” konusunda yeterli olduğu,
- %98'inin “Seslerin sürelerinin öğretimi” ile ilgili donanıma sahip olduğu,
- %98'inin “Seslerin incelik ve kalınlık öğretimi ile ilgili” yeterli donanıma sahip olduğu,
- %98'inin “Öğrencilere farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket etmelerine yönelik uygulamalar yapabilme” konusunda yeterli olduğu,
- %96'sının “Öğrencilerin gürlük ve hız değişimlerini fark etmelerini sağlayacak uygulamalar yapabilme” konusunda yeterli olduğu,
- %35'inin, “Müzik kültürünün, öğrencilere farklı müzik türlerini sunacak çeşitlikte” olmadığı,
- %35'inin, Öğrencilerin müzik ile ilgili becerilerini ortaya koyabilecek beceriye sahip olmadığı,
- %36'sının, “Müzik ile ilgili araştırma ve çalışmalarda teknolojiyi kullanma” konusunda yetersiz oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.2. II. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

- Müzik Öğretmeni Adaylarının görüşleri doğrultusunda,
- %98'inin "Ezgilere, kendi oluşturdıkları ritm kalıbı ile bir çalgı yardımıyla veya bedenleriyle eşlik edebildikleri"
- %50'sinin "Ergenlik dönemi ses değişimleri" hakkında yeteri kadar bilgi sahibi olmadığı,
- %48'inin "Çok sesliliğin ilk ögesi olan kanon ezgileri konusunda yeterli repertuara sahip olmadığı",
- %46'sının "Gerekli marş repertuarına sahip olmadığı",
- %41'inin Atatürk'ün Türk Müziği'ne ilişkin düşünceleri" hakkında bilgi sahibi olmadığı,
- %34'ünün "İnsan sesinin oluşumunu açıklama" konusunda yeteri kadar bilgi sahibi olmadığı,
- %31'inin "Yurdumuzdaki başlıca müzik türleri konusunda donanımlı olmadığı,
- %29'unun, "Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekleri çalgı / sesle seslendirebilme" konusunda yetersiz oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.3. III. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

- Müzik Öğretmeni Adaylarının görüşleri doğrultusunda,
- %89'unun "Alan çalgısı veya sesi ile yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirme" konusunda yeterli oldukları,
- %36'sının "Dinledikleri uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt etme" konusunda yeterli donanıma sahip olmadığı,
- %26'sının "Dinleme-beğeni eğitimi" verebilecek yetkinlikte olmadıkları,
- %34'ünün "Dizi ve makam öğretimi" konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları,
- %48'inin "Uluslararası müzik türlerini tanıma" konusunda yetersiz oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.4. IV. Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

- Müzik Öğretmeni Adaylarının görüşleri doğrultusunda,
- %100'ünün "Ses değiştirici işaretleri" konusunu öğretecek yeterli bilgiye sahip oldukları,
- % 29'unun "Geleneksel Türk Müzikleri'ne ilişkin türleri ayırt edebilme " konusunda yeterli olmadığı,
- %26'sının "hicaz, segah ve rast makamlarını öğretebilecek yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bu makam dizilerinde 8.sınıf öğrencilerine yönelik repertuara sahip olmadıkları" sonuçlarına ulaşılmıştır.

Özetle;

- Müzik öğretmeni adaylarının 5.sınıf kazanımlarında %82'sinin daha yeterli olduğu,
- Müzik öğretmeni adaylarının 6.sınıf kazanımlarında %54'ünün daha yeterli olduğu,
- Müzik öğretmeni adaylarının 7.sınıf kazanımlarında %33'ünün daha yeterli olduğu,
- Müzik öğretmeni adaylarının 8.sınıf kazanımlarında %73'ünün daha yeterli olduğu,
- Alan çalgısı veya sesiyle müzik türlerinden eser seslendirme konusuna hakim oldukları,
- Ezgilere bedenleri ya da çalgıları ile eşlik edebilme yetisine sahip oldukları,
- Ses süreleri incelik/kalınlık ve değiştirici işaretler konusunda oldukça yeterli oldukları,
- İstiklal Marşı ile ilgili tüm öğretilere sahip oldukları,

Ancak;

- Özellikle sesin oluşumu ve gelişim özellikleri konusunda yetersiz oldukları,
- Müzik kültürü ve dinleme-beğeni, ulusal ve uluslar arası müzik türlerini tanıma konusunda yetersiz oldukları söylenebilir.

Müzik öğretmeni adaylarının 6.ve 7. sınıflardaki kazanımlara yönelik eksikleri düşünülecek olursa, daha çok "ses ve koro eğitimi" ile ilişkili olan konularda eksiklerinin olduğu araştırmanın en çarpıcı sonuçlarından. Bu derslerin içeriğinin özellikle "ergenlik ses değişim özellikleri", "sesin kullanımı" ve "repertuar" ile ilgili zenginleştirilmesinin bu konulara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının "geleneksel Türk Müziklerine ilişkin türler", "müziksel

beğeni” ve “müzik kültürü” konularındaki eksikleri göz önünde bulundurulduğunda, müzik öğretmenliği öğretim programında buna yönelik derslerin arttırılması ya da olan derslerin programının zenginleştirilmesinin konu çözümünde yardımcı olacağı düşünülmektedir. Dizi ve makam öğretimi ile, “hicaz, segah ve rast” makamına yönelik repertuar konularındaki eksiklikler düşünüldüğünde, lisans programındaki Türk Müziği’ne ilişkin ders içeriklerinin bu konulara yönelik uygun hale getirilmesinin sorunu çözeceği düşünülmektedir. Alan çalgısı veya sesi ile “yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirme” konusundaki yeterliliklerini ise “bireysel çalgı” ve “bireysel ses eğitimi” derslerinin işlevselliğini ortaya koymaktadır.

5.5. Öneriler

- Eksik konulara yönelik ders içeriklerinin yenilenmesi,
- Eksik konulara yönelik seminerler ile adayların donanması,
- Alınan şan veya koro yönetimi derslerinde özellikle ses gelişim özellikleri,ergenlik dönemi ses özellikleri ile ilgili özel bir zaman ayrılması,
- Atatürk’ün müzikle ilgili özellikle Türk Müziği’ne ilişkin görüşlerini kapsayan bir seminer verilmesi,
- Araştırmanın sonucunda ortaya çıkan eksik makam bilgilerine yönelik donanım sağlanması,
- Müzik öğretmeni adaylarına dinleme-beğeni eğitimi verilmesi,
- 6.ve 7.sınıf ortaöğretim müfredatına yönelik, lisans eğitim programındaki derslerin arttırılması ya da seminerle yoluyla eksik olan konuların desteklenmesi,
- Farklı Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında da bu araştırma yapıp,yeterlik-yetersizlik durumlarının öğretim kadrosu-ders işleyiş biçimi ile ilgisi olup olmadığının araştırılması,
- Diğer sınıflardaki kazanımlara yönelik, müzik öğretmeni adaylarının yeterlik durumlarının tespit edilmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akbulut, E. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin genel yeterliliklerine yönelik yeterlilik algıları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. III, (II), 24-33.
- Akbulut, E. (2006). Günümüz müzik eğitimcisi nasıl olmalıdır? *Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 20, 23-28.
- Akkaya, A. (2016). *Hedef davranış nedir?*, <http://www.neokur.com/abc/43456/hedef-davranis-nedir> sayfasından erişilmiştir.
- Aykaç, N. (2014). Öğretim ilke ve yöntemleri ISBN 978-605-364-694-5.
- Ayvacı, H. Ş., Alev, N., Yıldız, M. (2014). Öğrenme kazanımlarının tasarlanma sürecine ilişkin lisansüstü öğrencilerinin zihinsel modellerini belirlemeye yönelik bir çalışma. *K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(3), 1013-1030
- Azar, A. (2011). Türkiye’deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: Nitelik mi, nicelik mi? *Türk Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 36-38.
- Benlik tanım, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5b2fdaa0caa128.01697534 sayfasından erişilmiştir.
- Bulut, H., Doğar, Ç. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelemesi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi* 8(2) Yıl: 2006
- Canakay, U. (2006). *Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Çevik, D. B. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimi özyeterlilik düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 145-168.
- Demirel, Ö. (2013). *Eğitimde program geliştirme kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem.

- Demirtaş, H., Cömert, M., Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlilik inançlarının ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları eğitim ve bilim. *Education and Science*, 36(159), 2011
- Deniz, J. ve Gündoğdu, P. (2006). *Müzik öğretmenlerinin meslek yeterliliklerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dündar, M. (2003). Müzik öğretmeni yetiştirmede alanda eğitim. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 59-67.
- Yüksel-Şahin, F. (2008). Ortaöğretimdeki öğrenci görüşlerine göre Psikolojik Danışma ve Rehberlik (PDR) hizmetlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(2) 1303-5134
- Göğüş, G. (2008). İlköğretim I. kademe müzik eğitiminde öğretmenin etkinliği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXI(2), 2008, 369-382
- Öğretim Programı, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gtssayfasından erişilmiştir.
- Hedef-Hedef Davranışlar, <http://www.webdersanesi.com/dersler/egitim-bilimleri-egitimde-program-gelistirme/hedefler---hedef-davranislar/281sayfasından> erişilmiştir.
- Öğretim Programı Nedir?, <https://www.egitimkafe.com/ogretim-programi-nedir/> sayfasından erişilmiştir.
- Karacaoğlu, C. (2008). Öğretmenlerin yeterlilik algıları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(1),70-79.
- Köksal, A. (2000), Müzik eğitimi alma, cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre ergenlerin empatik becerilerinin ve uyum düzenlerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 99-107.
- Otacıoğlu, S. G. (2010). Müzik öğretmeni adaylarının okul deneyimi II uygulama dersine ilişkin tutumları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 81-90.
- Özder, H., Konedralı, G. ve Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(2), 253-275.

- Özerkan, E. (2007). *Öğretmenlerin öz-yeterlilik algıları ile öğrencilerin sosyal bilgiler benlik kavramları arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Özmenteş, S. (2005). Müzik eğitiminin boyutları ve çalgı eğitimi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(9), 89-98.
- Piji, D. (2007). *Müzik öğretmeni adaylarına yönelik piyano ile eşlik alanında yeterlilik algısı ölçeği'nin geliştirilmesi*. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/2105> sayfasın- dan erişilmiştir.
- Seferoğlu, S. S. (2004) Öğretmen yeterlilikleri ve mesleki gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.
- Sünbül, A. M. (1996). Öğretmen niteliği ve öğretimdeki rolleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 1. 597-607.
- Şingın, N. (2005). *Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan eğitim programına ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Tufan, E., Güdek, B. (2008). Piyano dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1), 75-90.
- Uçan, A. (1996). *Müzik eğitiminde program değerlendirme lisansüstü ders notları*. G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bölümü, Ankara.
- Üstüner, M., Demirtaş, H., Cömert, M., Özer, N. (2009). Ortaöğretim öğretmenlerinin öz-yeterlilik algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(17), 1-16.
- Varış, Y.A, Cesur,D. (2012). Ortaöğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki. *Ondokuz Mayıs University e-Journal of New World Sciences Academy* Volume: 7(4) Article Number:D0104
- Yağcı, U., Aksoy, V. (2015) *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Mart 2015, 33, 89-104
- Yeşilyurt, E. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin genel yeterliliklerine yönelik yeterlilik algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* 9(1), 71-100.

Yeşilyurt, E. (2013). Öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlilik algıları. *Electronic Journal of Social Sciences*, 12(45), 88-104.

EKLER

Ek 1. İzin Yazısı

Evrak Tarih ve Sayısı: 08/02/2018-E.23774

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölüm Başkanlığı**

Sayı : 87908266-044-
Konu : Anketler (Duygu Eylül
ÖZİŞLER)

GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 07/02/2018 tarihli ve 96000795-044- 22883 sayılı yazı.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Duygu Eylül ÖZİŞLER'in, Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN'ın danışmanlığında yürüttüğü "Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim Müfredatındaki Hedef Davranışlara Yönelik Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri" konulu tezi ile ilgili olarak Anabilim Dalımız Lisans IV. sınıf öğrencilerine anket ve uygulama yapma talebi uygun bulunmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

**e-imzalıdır
Prof. İsmet DOĞAN
Bölüm Başkanı**

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü 06500
Teknikokullar/ANKARA
Tel:0 (312) 202 24 76 Faks:213 17 88
e-Posta :gef@gazi.edu.tr İnternet Adresi :http://gef-guzelsanatlar.gazi.edu.tr/

Bilgi için :Ezgi KARATAŞ
Bölüm Sekreteri

Ek 2. Etik Beyanı

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Etik Komisyonu

Sayı : 77082166-302.08.01-
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 11/10/2017 tarihli ve 80287700-302.08.01- 143432 sayılı yazı.

İlgi yazınız ile göndermiş olduğunuz, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı **Yüksek Lisans Öğrencisi Duygu Eylül ÖZİŞLER'in, Doç.Dr.Şebnem ORHAN'ın** danışmanlığında yürüttüğü *"Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim Müfredatındaki Hedef Davranışlara Yönelik Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri"* adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun **19.12.2017** tarih ve **10** sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Alper CEYLAN
Komisyon Başkanı

Araştırma Kod No: 2017-484

Ek:1 Liste

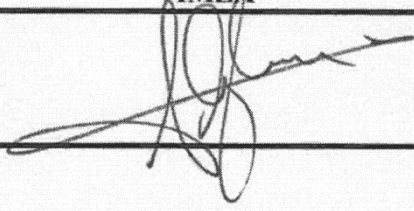
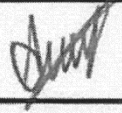
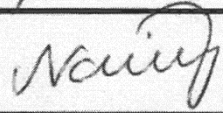
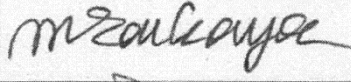
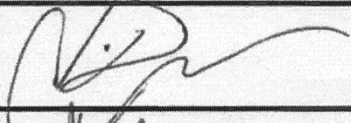
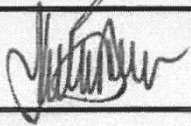
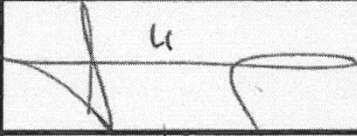
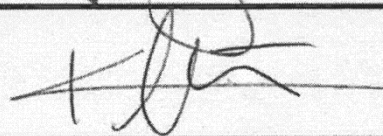

Ankara
Tel:0 (312) 202 20 57 - 0 (312) 2... Faks:0 (312) 202 38 76
İnternet Adresi :<http://etikkomisyon.gazi.edu.tr/>

Bilgi için :Ayfer Çekmez
Genel Evrak Sorumlusu
Telefon No:202 18 07

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ETİK KOMİSYONU KATILIM LİSTESİ

TOPLANTI TARİHİ : 19/12/2017		TOPLANTI SAYISI : 10	
ADI-SOYADI		İMZA	
Prof.Dr.Alper CEYLAN BAŞKAN			
Prof.Dr.Mustafa N.İLHAN BAŞKAN YRD.		KATILAMADI	
Prof.Dr.Mehmet KÜÇÜKKURT		KATILAMADI	
Prof.Dr.Aymelek GÖNENÇ			
Prof.Dr.Rahmi ÜNAL		KATILAMADI	
Prof.Dr.Mehmet Sayım KARACAN			
Prof.Dr.Naciye YILDIZ			
Prof.Dr.Mustafa SARIKAYA			
Prof.Dr.İbrahim DOĞAN			
Prof.Dr.C. Haluk BODUR			
Prof.Dr.Mustafa İLBAŞ		KATILAMADI	
Prof.Dr.Füsun DEMİREL			
Doç.Dr.Nihan KAFA			

Ek 3. Anket Formu

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim Müfredatındaki Hedef Davranışlara Yönelik Yeterliliklerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Anket Formu

5.SINIF SORULARI	KATILIYORUM	KARARSIZIM	KATILMIYORUM
1-Istiklal marşını doğru söylemeyi bilirim.			
2-Istiklal Marşı'nı doğru öğretebileceğime inanıyorum.			
3- Atatürk'ün sevdiği türkü şarkı repertuarına sahibim .			
4-Sesin oluşumu ile ilgili bilgi sahibiyim.			
5-Temel müzik ve yazı öğelerinin öğretimi konusunda yeterli bilgi donanıma sahibim.			
6- Belirli gün ve haftalara uygun müzik etkinlikleri hazırlayabilirim.			
7- Blok flüt ve melodika öğretebilecek yetkinlikteyim.			
7-Seslerin sürelerinin öğretimi ile ilgili donanıma sahibim.			
8-Seslerin incelik ve kalınlık öğretimi ile ilgili donanıma sahibim.			
9-Farklı ritmik yapıların tanıtılması için ezgi ve ritm kalıpları yazabilirim.			
10- Öğrencilere farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket etmelerine yönelik uygulamalar yapabiliyim.			
11- Öğrencilerin gürlük ve hız değişimlerini farketmelerini sağlayacak uygulamalar yapabiliyim.			
12-Müzik kültürüm öğrencilere farklı müzik türlerini sunacak çeşitliliktedir.			
13 - Öğrencilerimin müzikle ilgili yaratıcılıklarını ortaya çıkartabilecek beceriye sahibim.			
14-Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarda teknolojiyi kullanabilirim.			
15- Ritm çalgılarını kullanabilirim.			
16- Öğrencilerin sene boyunca öğrendiklerini sergileme imkanı sunabilirim.			
6.SINIF SORULAR	KATILIYORUM	KARARSIZIM	KATILMIYORUM
1- Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirebilirim.			
2- Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun öğretebilirim.			
3-Yurdumuzdaki başlıca müzik türleri konusunda donanımlıyım.			
4-Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekleri çalgımla ve/veya sesimle seslendirebilirim.			
5-Ezgilere, kendi oluşturduğum ritim kalıbım ile bir çalgı yardımıyla veya bedenimle eşlik edebilirim.			
6-Atatürk'ün Türk müziğine ilişkin düşünceleri hakkında bilgi sahibiyim.			
7-İnsan sesinin oluşumunu açıklayabilirim.			
8-Ergenlik dönemi ses değişim özellikleri hakkında bilgi sahibiyim.			
9- Gerekli marş repertuarına sahibim.			
10- 16'lık nota öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahibim.			
11- Hece bağının öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahibim.			
12- Çok sesliliğin ilk ögesi olan kanon ezgileri konusunda yeterli repertuara sahibim.			
13- Uzatma bağı ve uzatma noktasının öğretimi konusunda yeterli bilgi sahibiyim.			
14- 6/8'lik ölçü kalıbını öğretebilecek yeterli bilgiye sahibim.			

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ortaöğretim Müfredatındaki Hedef Davranışlara Yönelik Yeterliliklerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Anket Formu

15- 5/8'lik aksak ölçü kalıbını öğretebilecek yeterli bilgiye sahibim.			
7.SINIF SORULAR	KATILIYORUM	KARARSIZIM	KATILMIYORUM
1-Atatürk'ün,Türk müziğinin geliştirilmesine verdiği önem konusunda bilgi sahibiyim.			
2-Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt edebilirim.			
3-Alan çalgım ve/veya sesim ile yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirebilirim.			
4-Dinleme-beğeni eğitimi verebilecek yeterlilikteyim.			
5- Dizi ve makam öğretimi konusunda yeterli bilgiye sahibim.			
6-Uluslararası müzik türlerini tanırım.			
8.SINIF SORULARI	KATILIYORUM	KARARSIZIM	KATILMIYORUM
1-Atatürk'ün yeni müzik kurumlarımızın açılmasında ve müzik sanatçılarının yetiştirilmesindeki önderliğini örneklerle açıklayabilirim.			
2-Müziğin diğer sanatlarla ilişkisi hakkında bilgi sahibiyim.			
3-Geleneksel Türk müziklerine ilişkin türleri ayırt edebilirim.			
4-9/8'lik aksak ölçüyü öğretme becerisine sahibim.			
5-Ses değiştirici işaretleri öğretecek yeterli bilgiye sahibim.			
6- Hicaz,segah ve rast makamlarını öğretebilecek yeterli bilgiye sahibim. Bu makam dizilerinde, 8.sınıf öğrencilerine yönelik repertuara sahibim.			
7-Senkop öğretimi ile ilgili yeterli donanıma sahibim.			

Ek 4. Ortaöğretim Müzik Eğitim Programı

5. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 5. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.5.A.1. İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.

Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı prozodî kurallarına (tonlama, vurgulama, zamanlama, duraklama vb.) uygun bir şekilde söylemeleri sağlanır.

Mü.5.A.2. Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.

5/8'lik, 7/8'lik ve 9/8'lik aksak ölçüler/usuller kulaktan öğretme yöntemi ile verilmelidir.

Mü.5.A.3. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.

Drama, müzikli oyun, kukla, Hacivat-Karagöz vb. halk oyunlarıyla yardımlaşma, iş birliği, çalışkanlık ve sabır değerleri kazandırılmalıdır.

Mü.5.A.4. Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.

"Giderek yavaşlama" ve "giderek hızlanma" gibi hız değişiklikleri hissettirilmelidir.

Mü.5.A.5. Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin rast ve hüseyini makamlarına yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır.

Mü.5.A.6. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin bireysel veya toplu olarak yaptıkları müzik çalışmalarını sergileyebilecekleri ortam oluşturulmalıdır.

Mü. 5. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.5.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

Öğrencilerin bunu bir genel kültür bilgisi olarak edinmesi hedeflenerek notaları doğru şekilde yazmaları sağlanmalıdır.

Mü.5.B.2. Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.

a) Bu sınıf düzeyinde birlik, ikilik, nota ve sus değerleri verilmelidir.

b) Birlik, ikilik, dörtlük, sekizlik nota ve sus değerleri dizek üzerinde uygulamalı olarak kavratılmaya çalışılır. Sesler arasındaki ilişkiler matematiksel oyunlar şeklinde kartlara yazılarak oynatılabilir.

c) Ritim kartlarından örnekler dağıtılır ve çalınan ritme ait olan kartı elinde bulunduran öğrenciden, kartın kendisinde olduğunu fark etmesi ve kartı havaya kaldırması istenir.

ç) Sonraki aşamada ise öğrencilerden öğrendikleri sesler ve nota değerlerinden oluşan şarkıları, çalgıları ve sesleriyle seslendirmelerine yönelik etkinlikler düzenlenir.

Mü.5.B.3. Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.

- a) Bu sınıf düzeyinde dizek üzerinde "re-la" aralığındaki sesler verilmelidir.
- b) "Re-la" aralığındaki seslerden oluşan bir şarkıda notaların incelik-kalınlık özelliklerini anlamalarına yönelik oyunlar oynatılabilir. Örneğin; "fa" sesi eksen olarak belirlenir ve bu sese göre daha ince olan "sol ve la" seslerini duyduklarında öğrencilerin ayağa kalkmaları, "fa" sesine göre daha kalın olan "re" ve "mi" seslerini duyduklarında ise oturmaları istenir.

Mü.5.B.4. Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.

Re-la aralığındaki notalar verilmelidir.

Mü.5.B.5. Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.

- a) Önce örnek bir şarkı veya türkü öğrenciler tarafından seslendirilir, sonra öğrenciler iki gruba ayrılır ve bu gruplara farklı çalgılar verilerek bölümlerin farklılıklarını çalgılarıyla belirlemeleri istenir.
- b) Müzikler iki bölümlü şarkı formunda olmalıdır.

Mü.5.B.6. Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.

Orta hız ve orta gürlük kavramları verilmelidir.

Mü.5.B.7. Sesin oluşumunu açıklar.

Öğrencilerden sesin daha net duyulabilmesi için tiyatro ve konser salonlarında neler yapıldığını araştırmaları istenir. Bu konuda bir mekânda yapılabilecek düzenlemelerle ilgili basit materyaller kullanarak modeller geliştirmeleri beklenir.

MÜ. 5. C. MÜZİKSEL YARATICILIK**Mü.5.C.1. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.**

Öğrencilerin dinledikleri müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini; yazılı, sözlü anlatım, resim, drama vb. yollarla veya bilişim teknolojilerinden yararlanarak ifade etmelerine ilişkin etkinlikler düzenlenir.

Mü.5.C.2. Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.

- a) Öğrencilerin öğrendikleri ses ve sus değerlerini kullanarak oluşturdukları ritim kalıplarını dizek üzerinde yazarak seslendirmelerine ilişkin etkinlikler düzenlenir. Ritim denemeleri dizek üzerine yazılırken sol çizgisi kullanılmalıdır.
- b) Ritim kalıpları yazılırken öğrenilen ölçü sayısı, nota ve süre değerleri ile sınırlıdır.
- c) Öğrenciler ezgileri ses, beden perkisyonu veya çalgı vasıtasıyla seslendirirler.

Mü.5.C.3. Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.

Seçilecek müziklerde düzeye uygun iki bölümlü şarkı, türkü vb. formlara yer verilmelidir.

Mü.5.C.4. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.

- a) Oluşturulacak ritim kalıbı, öncelikle öğrenilen ölçü/usul ve nota değerleri ile sınırlı olmalıdır. (Ancak uygulamada doğaçlama aşamasında ölçü/usul ve nota değerlerinde esneklik sağlanmalıdır.)
- b) Sonraki aşamada öğrenciler ritim denemelerini doğaçlama olarak yapmaları konusunda teşvik edilmelidir.

Mü.5.C.5. Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.

Söz konusu ritmik yapı; 7/8 ve 9/8'lik aksak ölçüler ile sınırlandırılmalı ve bu usuller hissettirilerek verilmelidir.

Mü.5.C.6. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

- a) Öğrencilerin kendi çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kaydeder. Örneğin bireysel olarak veya grup oluşturarak, eser çalışmalarını, nota yazım programları (musescore, denemo vb.) ile notaya alma; müzik-ses düzenleme programları (ardour, audacity vb.) ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.
- b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü. 5. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ**Mü.5.D.1. İstiklâl Marşı'nın tarihsel sürecini millî ve manevi değerlerle ilişkilendirir.**

Mehmet Âkif Ersoy'un hayatından örneklerle vatan sevgisi, bayrak sevgisi gibi millî ve manevi değerlerin kazandırılmasına yönelik uygulamalar yaptırılabilir. Ayrıca İstiklâl Marşı'nın bestecisi Osman Zeki Üngör'ün hayatından bahsedilmelidir.

Mü.5.D.2. Bireysel müzik arşivini oluşturur.

- a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.
- b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.5.D.3. Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.

Öğrencilere özellikle yakın çevrelerinde ve bölgelerinde dinlenen geleneksel müziklerimize ilişkin örnekleri araştırmaları ve bunları dinlemelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.5.D.4. Atatürk'ün müziğe verdiği önemi araştırır.

Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, İnternet ve kütüphanelerden yararlanabilmelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

6. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI**Mü. 6. A. DİNLEME - SÖYLEME****Mü.6.A.1. İstiklâl Marşı'nı birlikte söyler.**

- a) Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı nefes yerlerine uygun olarak söylemeleri sağlanır.
- b) Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı söylerken doğru tonlama ve vurgu yapmaları sağlanır.

Mü.6.A.2. Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımızı doğru söyler.**Mü.6.A.3. Öğrendiği notaları seslendirir.**

Bu sınıf düzeyinde öğrencilere; kalın do-ince do arasındaki sesleri, çalgıları ve kendi seslerini kullanarak algılamalarına yönelik çalışmalar yaptırılmalıdır.

Mü.6.A.4. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirir.

Müzikler kulaktan öğretilmiş basit, bileşik ve aksak ölçülerle sınırlı olmalıdır.

Mü.6.A.5. Seslendirdiği müziklerde hız ve gürülük basamaklarını uygular.

- a) Öğrencilerin dağarcıklarındaki ezgilerden, seviyelerine uygun olanları çalgısıyla seslendirmelerine yönelik etkinlikler düzenlenir.
- b) Öğrenilen değişik hız ve gürülük basamaklarının müziksel anlatımdaki yeri ve önemi vurgulanmalıdır.

Mü.6.A.6. Türk müziğinin makamsal yapıda olduğunu fark eder.

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin nihavent ve nikriz makamlarını ayırt edebilmelerine yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır.

Mü.6.A.7. Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirir.

Millî bayram ve anma günlerinde bu kazanıma yer verilmelidir.

Mü.6.A.8. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin müzikle ilgili eser ve edinimlerini sunabilecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü. 6. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME**Mü.6.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.**

- a) Kalın do-ince do arası sesler, uzatma bağı, hece bağı, öğrenilen aksak ölçü (5/8), bileşik ölçü (6/8) ve öğrendiği sürelerle ek olarak onaltılık nota süreleri verilmelidir.
- b) Değiştirici işaretler (diyez, bemol, naturel) verilmelidir.

Mü.6.B.2. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.

Düzeye uygun iki ve üç bölümlü şarkı, türkü vb. örnekler verilmelidir.

Mü.6.B.3. Ergenlik dönemi ses değişim özelliklerini fark eder.

Mü.6.B.4. İnsan sesinin oluşumunu kavrar.

Ses ve solunum organları tanıtilerek bu organların ses kaynakları olduğu vurgulanmalı, ses ile işitme arasındaki ilişki üzerinde durulmalıdır.

Mü. 6. C. MÜZİKSEL YARATICILIK**Mü.6.C.1. Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.**

Öğrencilerin dinledikleri farklı türlerdeki müzikler ile ilgili düşüncelerini özgün anlatım yollarıyla (resim yapma, harekete dönüştürme, öykü ve şiir yazma vb.) ifade etmeleri istenir.

Mü.6.C.2. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri harekete dönüştürür.

Kulaktan öğrenilmiş basit ve aksak ölçüler verilmelidir.

Mü.6.C.3. Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.

Öğrendiği süre değerleri ve ölçü göstergeleri (usullerle) sınırlı olmalıdır.

Mü.6.C.4. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.

Düzeye uygun iki ve üç bölümlü şarkı, türkü vb. örnekler verilmelidir.

Mü.6.C.5. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir:

a) Ezgi denemeleri; öğrenilen ölçü göstergesi (sayısı) ve süre değerleri ile sınırlandırılmalıdır.

b) Öğrenciler ezgileri ses ve/veya çalgı vasıtasıyla seslendirirler.

Mü.6.C.6. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

a) Öğrenciler kendi çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kaydeder. Örneğin bireysel olarak veya grup oluşturarak, çalışmalarını nota yazım programları (musescore, denemo vb.) ile notaya alma; müzik-ses düzenleme programları (ardour, audacity vb.) ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.

b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü. 6. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ**Mü.6.D.1. Yurdumuza ait başlıca müzik türlerini ayırt eder.**

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden seçkin örnekler (Örneğin Muharrem Ertaş, Çekiç Ali, Hacı Taşan, Nida Tüfekçi, Neşet Ertaş, Kâni Karaca, Tanbûrî Cemil Bey, Bekir Sıtkı Sezgin gibi önemli müzisyenler tarafından icra edilen eserler) öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü.6.D.2. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini anlar.

a) Atatürk'ün müzikle ilgili görüşlerini anlamak için çeşitli kaynaklardan yararlanır.

b) Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, İnternet ve kütüphanelerden yararlanabilmelelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.6.D.3. Yurdumuza ait müzik türlerinin kültürümüzün bir değeri ve zenginliği olduğunu fark eder.**Mü.6.D.4. Türk müziği kültürünü tanıır.**

Türk müziği kültürüne felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş; Dede Efendi, Tanbûrî Cemil Bey, Âşık Veysel gibi şahsiyetler vurgulanmalıdır.

Mü.6.D.5. Dinlediği çeşitli türdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.

- a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.
- b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.6.D.6. Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkılarla onun müziğe verdiği önemi kavrar.

Eserler "Kırmızı Gülün Adı Var", "Vardar Ovası", "Estergon Kalâ'sı" gibi Atatürk'ün sevdiği türkülerden seçilir.

7. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI**Mü. 7. A. DİNLEME - SÖYLEME****Mü.7.A.1. İstiklâl Marşı'nı doğru söyler.**

Öğrencilerin İstiklâl Marşı'nı hız ve gürlük basamaklarına uygun olarak söylemeleri sağlanır.

Mü.7.A.2. Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımızı doğru söyler.**Mü.7.A.3. Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.****Mü.7.A.4. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.**

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin segâh ve hüzzam makamlarını ayırt edebilmelerine yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır. Ayrıca Segâh makamında Tekbir ve Salât-ı Ümmiye(İtrî)'nin doğru şekilde seslendirilmesi sağlanmalıdır.

Mü.7.A.5. Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir.

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden seçkin örnekler (Örneğin Muharrem Ertaş, Çekiç Ali, Hacı Taşan, Nida Tüfekçi, Neşet Ertaş, Kâni Karaca, Tanbûri Cemil Bey, Bekir Sıtkı Sezgin gibi önemli müzisyenler tarafından seslendirilmiş eserler) öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü.7.A.6. Atatürk ile ilgili müzikler dinler.**Mü.7.A.7. Ses ve çalgı grupları oluşturmaya istekli olur.**

Öğrencilerin ses ve çalgı grupları oluşturmaları için gerekli yönlendirmeler yapılır ve grupların çalışmaları için etkinlikler düzenlenir.

Mü.7.A.8. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin müzikle ilgili eser ve edinimlerini sunabilecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü. 7. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME**Mü.7.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.**

Ses değişim dönemi dikkate alınarak kalın la, kalın si, ince re, ince mi sesleri; çoğaltma noktası, senyö, da capo, bitiş işareti ve 7/8'lik aksak ölçü/usul verilmelidir.

Mü.7.B.2. Müzikte dizileri tanıır.

Tonal dizilerden do majör, la minör dizileri, makamsal dizilerden de segâh ve hüzzam makam dizileri verilmelidir. Söz konusu diziler kuramsal boyutta tonalitenin, seyir özellikleri bakımından makamın ayrıntılarına girilmeden sadece dizi olarak ve hissetmeye yönelik verilmelidir.

Mü.7.B.3. İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.

Mü.7.B.4. Çalgı türleri ve çalgı topluluklarını ayırt eder.

Türk müziği, Türk Dünyası ve Batı müziği çalgı türleri ve toplulukları sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü. 7. C. MÜZİKSEL YARATICILIK**Mü.7.C.1. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.**

- a) Öğrencilerin, öğrendikleri veya oluşturdukları ritimleri referans alarak müziklere doğaçlama yoluyla eşlik etmeleri sağlanır.
- b) Öğrenciler, örneğin dört gruba ayrılır ve her gruptan öğrendikleri usul ve nota sürelerini kullanarak bir motiflik ritim kalıpları oluşturmaları istenir. Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturulmalıdır. Ayrıca bu ritim kalıpları ile öğrencilerin farklı formlar oluşturmaları da sağlanır.
- c) Ritim kalıbı oluşturulurken; $m1+m2+m1+m3+m1$ motifsel dizilimi dikkate alınabilir (m = motif).

Mü.7.C.2. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

- a) Oluşturulacak ezgiler öğrenilen ölçü sayısı, dizisi, süresi ve küçük şarkı formları ile sınırlı olmalıdır.
- b) Öğrenciler ezgileri ses ve/veya çalgı vasıtasıyla seslendirirler.

Mü.7.C.3. Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, popüler müzik, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden örnekler verilmelidir.

Mü.7.C.4. Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır.**Mü.7.C.5. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.**

- a) Öğrencilerin kendi yarattıkları çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kayıt altına almaları sağlanır. Örneğin öğrenciler bireysel olarak veya grup oluşturarak, eser ve çalışmalarını, nota yazım programları (musescore, denemo vb.) ile notaya alma; müzik ve ses düzenleme programları (ardour, audacity vb.) ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.
- b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü. 7. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ**Mü.7.D.1. Atatürk'ün müziğin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar.**

Konunun anlaşılmasına yönelik tartışma, panel vb. etkinlikler düzenlenebilir. Konuyla ilgili olarak Atatürk'ün anılarından alınmış bölümler canlandırılabilir. Cumhuriyet'in ilanından sonra müzik alanında yapılan çalışmalar vurgulanabilir.

Mü.7.D.2. Dünya müziklerini tanır.

- a) Uzak Doğu, Hint, Arap, İran, Balkan, Kafkas, Latin vb. farklı kültürlerle ait müziklerden seçkin örneklerin yer aldığı dinleti etkinlikleri düzenlenir.
- b) Klasik Batı, caz, pop vb. müzikler üzerinde durulmalı ve bu müziklerin doğuşu, genel özellikleri hakkında öğrencilere bilgiler verilmelidir.

Mü.7.D.3. Dinlediği çeşitli türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.

- a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.

b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.7.D.4. Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.

Dinlediği farklı türdeki uluslararası müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Mü.7.D.5. Türkülerinin yaşanmış öykülerini araştırır.

a) Çanakkale türküsü gibi örnekler verilir.

b) Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, İnternet, kütüphane vb. kaynaklardan yararlanmalarına ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.7.D.6. Türk müziği kültürünü tanır.

Türk müziği kültürüne felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş; Hacı Bektâş-ı Velî, Yûnus Emre, Mevlânâ, Koroğlu, Karacaoğlu, Abdulkadir-i Merâgî, Fuzûlî, Pîr Sultan Abdal, Ali Ufkî Bey, Âşık Veysel, Dâvud Sulari, Erzurumlu İbrahim Hakkı, Niyaz-i Mısri, Ruhsati, Ercişli Emrah, Seyrani, Neşet Ertaş gibi şahsiyetler vurgulanmalıdır.

8.SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

MÜ. 8. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.8.A.1. İstiklâl Marşı'nı doğru söyler.

İstiklâl Marşı'nı yönetme çalışmalarında bilişim teknolojisi araçlarından çeşitli materyaller izlettirilmesi ve dinlettirmesi yoluyla yararlanılır.

Mü.8.A.2. Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.

Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımız verilmelidir.

Mü.8.A.3. Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler.

Türk ve akraba topluluklarına ait müzik örnekleri dinletilmelidir.

Mü.8.A.4. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin eviç (misket) makamını ayırt edebilmelerine yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır.

Mü.8.A.5. Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir.

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden seçkin örnekler, öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü.8.A.6. Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir.

- a) Hız belirtecini sesiyle veya çalgısıyla seslendireceği müzik eserinin hızına göre ayarlar.
- b) Hız belirteci yardımıyla müzik eserlerini farklı hızlarda sesi veya çalgısı ile seslendirir.
- c) Hız belirtecini eser ve alıştırma (etüt) çalışmalarında etkin olarak kullanır.

Mü.8.A.7. Ses ve çalgı grupları oluşturur.

Mü.8.A.8. Türk kültürüne ait müzikleri dinler.

Türk müziği kültürüne felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş; İtrî, Yesârî Âsım Arsoy, Safiye Ayla, Vecihe Daryal, Ziya Taşkent, Bekir Sıtkı Sezgin, Cînuçen Tanrıkorur, Neşet Ertaş, Âşık Mahzuni Şerif, Talip Özkan, Yılma İpek, Özey Gönlüm gibi şahsiyetlerden eserler dinletilmelidir.

Mü.8.A.9. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin müzikle ilgili eser ve edinimlerini sunabilecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü.8.A.10. Mahallî sanatçıları araştırır.

MÜ. 8. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.8.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

Senkop, 9/8'lik aksak ölçüler/usuller verilmelidir.

Mü.8.B.2. Müzikte dizileri tanıır.

Tonal dizilerden tek diyezli ve tek bemollü diziler, makamsal dizilerden de kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi makam dizileri verilmelidir. Söz konusu diziler kuramsal boyutta tonalitenin, seyir özellikleri bakımından makamın ayrıntılarına girilmeden sadece dizi olarak ve hissetmeye yönelik verilmelidir. İlgili diziler belirtilen tonal ve makamsal dizilerle sınırlandırılarak, öğrenci ses sınırlarına ve düzeylerine uygun hem şarkı hem de türkülerin dinletilmesi ve seslendirilmesi ile verilmelidir.

Mü. 8. C. MÜZİKSEL YARATICILIK**Mü.8.C.1. Bildiği müziklere basit ritim eşlikleri yazmaktan hoşlanır.****Mü.8.C.2. Türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır.**

Yaşadığı çevredeki kültürel zenginlikleri, müziğin birleştirici etkisini kullanarak tanıması ve öğrencilerin araştırmacı kişiliklerini ortaya çıkarması sağlanmalıdır.

Mü.8.C.3. Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.

Müziklerde düzeye uygun üç bölümlü şarkı, türkü vb. müzik biçimlerine yer verilmelidir.

Mü.8.C.4. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

- a) Ezgi denemeleri; öğrenilen dizi, ölçü göstergesi (sayısı) ve süre değerleri ile sınırlanmalıdır.
- b) Öğrenciler ezgileri ses ve/veya çalgı vasıtasıyla seslendirirler.

Mü.8.C.5. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

- a) Öğrencilerin kendi yarattıkları çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kayıt altına almaları sağlanır. Örneğin öğrenciler bireysel olarak veya grup oluşturarak eser ve çalışmalarını, nota yazım programları (musescore, denemo vb.) ile notaya alma; müzik ve ses düzenleme programları (ardour, audacity vb.) ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.
- b) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü. 8. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ**Mü.8.D.1. Türk müziği biçimlerini tanıır.**

Mevlevî ayini, peşrev, saz semaisi, longa, kırık hava, uzun hava, şarkı, ilahi, nefes, deyiş vb. müzik biçimleri (formları) dinletiler yoluyla tanıtılır.

Mü.8.D.2. Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar.**Mü.8.D.3. Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar.**

Müziğin diğer sanat dalları (edebiyat, tiyatro, sinema, halk oyunları, halk dansları, opera, bale vb.) ile ilişkisi vurgulanır. Şiir, hikâye, destan vb. türlerden yola çıkılarak veya esinlenilerek bestelenmiş müzik eserlerinden örnekler dinletilir.

Mü.8.D.4. Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini araştırır.

Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, İnternet ve kütüphanelerden yararlanabilmelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.8.D.5. Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.

- a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.
- b) Sanatçıların dünyaca (yerelden evrensele) tanınmasında iletişim araçlarının rolü vurgulanır.
- c) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.8.D.6. Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar.

Mü.8.D.7. Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir.

Makamların müzikle tedavi amacıyla kullanıldığı vurgulanmalıdır.

Mü.8.D.8. Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar.

Öğrencinin sanat, sanatçı, sanat eseri, müzik ve estetik kavramlarını nitelikleri açısından eleştirel düşünme sürecinden geçirerek değerlendirmesi ve tartışması hedeflenmelidir.

Mü.8.D.9. Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanır.

- a) Müzik alanı ile ilgili ana meslekler (besteci, yorumcu, orkestra-koro şefliği, eğitimci, film ve oyun müziği besteciliği vb.) ve yan meslekler (şarkı sözü yazarlığı, müzik gazeteciliği, müzik yapımcılığı, çalgı yapımcılığı vb.) tanıtılır.
- b) Müzik alanına ait meslekleri tanımaya yönelik geziler düzenlenir.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..